

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

Nummer **4** 1970

Undersök Er urinsockerhalt med
TES-TAPE[®]

Enkelt, snabbt, pålitligt
Riv av, fukta, jämför—det är allt!

Eli Lilly S. A.

Ansvarig utgivare:

Riksdagsledamoten Nancy Eriksson

Redaktionskommitté:

Riksdagsledamoten Nancy Eriksson
Docent Gunnar Engleson
Docent Jan Östman
Informationschef
Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktör:

Ingmar Nygren-Bonnier

*Redaktion, expedition och
annonskontor:*

Västra Trädgårdsgatan 17
111 53 Stockholm
Tel. 08/10 85 40, 10 85 60
Postgiro 90 09 01

Prenumerationspris:

15: — kr. pr år

Tryck:

Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Utges även som talband

Svenska Diabetesförbundet:

Västra Trädgårdsgatan 17
111 53 Stockholm
Telefon 08/10 85 40, 10 85 60
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:

Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, 113 55 Stockholm
Telefon 08/32 02 32

Kassaförvaltare:

Byråchef Arne Lokén
Storbergsgat. 11, 126 57 Hägersten
Telefon 08/46 58 26

Eftertryck tillåtet om källan anges

DIABETES

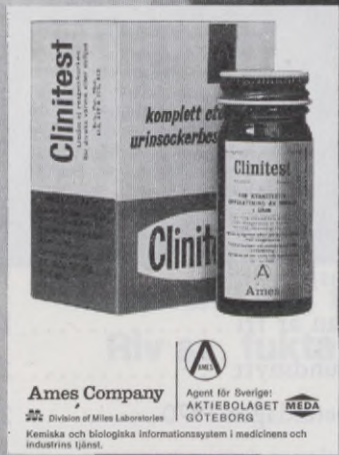
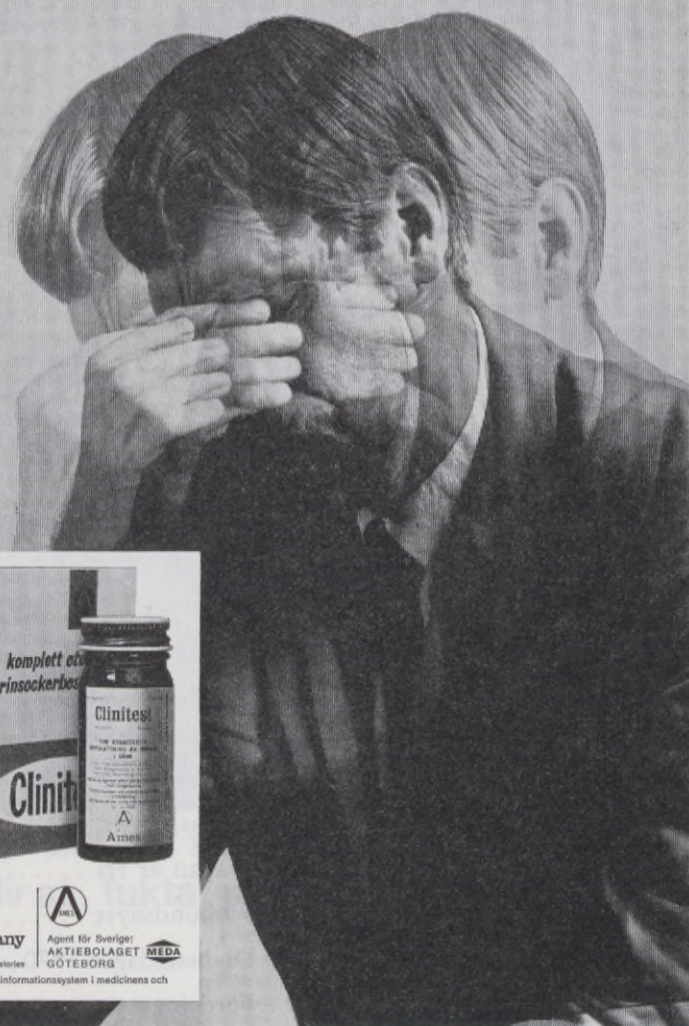
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Nummer 4, augusti 1970, årgång 20

Innehåll:

Likställighet — likgiltighet, av <i>Nancy Eriksson</i>	3
Törst, av <i>Jan Östman</i>	4
Dietassistentutbildning på för- sök	8
Nytt från utlandet	11
Bocksjö 1970	12
Ögonsjukvården	14
Frågan är fri	18
Förbundsnytt	24
Diabetesdagen 1970	25
Föreningsnytt	28

DÅLIG KONTROLL Den information som man kan få från urintestning med CLINITEST[®] reagerter kan hjälpa Er att undvika de perioder, då Ni kanske känner Er vara under »dålig kontroll«. CLINITEST är en tillförlitlig metod för uppskattning av urinsockervärdet och resultaten är enkla att avläsa mot den färgskala som bifogas förpackningen. Tala med Er läkare om CLINITEST. Resultaten, när Ni själv kontrollerar Er urin, är av värde för honom vid bedömning av den fortsatta behandlingen, CLINITEST finns på alla apotek.

Ames Company

Division of Miles Laboratories

Agent för Sverige:
AKTIEBOLAGET MEDA
GÖTEBORG

Kemiska och biologiska Informationssystem i medicinen och industrins tjänst.

Likställighet – likgiltighet

Förbundets arbetshypotes har varit ingen diskriminering av diabetiker. Med denna paroll har vi hävdat lika rätt till utbildning, anställning i såväl privat som offentlig tjänst på samma villkor som för friska, samma pensions- och sjukförmåner, kort sagt likställighet. I stort sett har vi lyckats. Bäst i världen.

Men denna taktik att aldrig beteckna en diabetiker som handikappad — vi har ju vägrat att centralt ansluta oss till de handikappades centralkommitté — kan ha kommit att skymma bort det faktum, att diabetes är en sjukdom och en diabetiker endast villkorligt frisk. Villkoren för att hon skall fungera är läkarkontroll, diet och

muskelaktivitet. Kan vårt krav på likställighet ha medfört likgiltighet för behovet av sjukvård och medicinsk forskning om diabetes?

De sockersjuka lever sannerligen inte i något terapishälsö. Där står inga läkare, sjukrum eller terapeuter och väntar. Nej, kom igen om ett år, är beskedet som en diabetiker får, när han skall undersöka sina ögon. Ät inte socker, kan vara allt vad patienten uppfattar om sin diet; ingen dietist på sjukhuset gör det begripligt för honom. Det är en ren slump, om det blir en diabetesspecialist på mottagningen, som undersöker den kroniskt sjuka diabetikern. En regel fungerar emellertid! Patienten får

Fortsättning på sidan 32

Törst

Även den obetydligt bibelkunnige erinrar sig säkert flera episoder, främst Jesus på korset (Johannes' kapitel 19: 28—29) där törstens plågsamhet belyses. I poesin uttryckes en stark längtan inte så sällan i form av ett törstbegrepp: »Den mätta dagen, den är aldrig törst. Den bästa dagen är en dag av törst» («I rörelse», Karin Boye). Dessa exempel illustrerar hur vi uppfattar törst som en av våra fundamentala drifter vid sidan av bland annat hunger.

Vad är då den normala, fysiologiska bakgrunden till törst? Man skulle kunna tänka sig att vissa delar av mun och svalg, där torrhets känsla lätt uppfattas, skulle vara av väsentlig betydelse för regleringen av vätskeintaget. Så är dock inte fallet, även om exempelvis ett glas kallt vatten momentant släcker den brännande törst man här känner lokalt. Avsevärt viktigare är förekomsten av ett spe-

Av Jan Östman

ciellt törstcentrum beläget i mel-lanhjärnan. Inom ett ganska litet område av hjärnan, hypotalamus, ryms här även aptit-, mättnads- och värmeförlustcentra. En av pionjärerna på detta område, professor Bengt Andersson vid Veterinärhögskolan, visade under 1950-talet med en rad försök på get var detta törstcentrum var lokaliserat och hur det fungerade. Han visade bland annat att injektioner av ytterst små mängder av koksalt framkallade omedelbar törst. Dessa koksaltlösningar innehöll 2—3 procent koksalt, dvs. en klart högre koncentration än blodets normala. Man tänker sig att törst vid svettning och stora urinförluster uppkommer då vattenhalten sjunker och koksaltkoncentrationen stiger i blodet. Denna förändring uppfattas då i törstcentrum och resulterar i ordern: »Drick!»

Samtidigt som kroppen noterar stora vattenförluster så sätts en speciell räddningsapparat i funktion, kroppen söker i görligaste mån hushålla med sina vattenreserver då förlust börjar uppträda. Detta sker genom ett hormon, vasopressin, även benämnt det antidiuretiska hormonet. Hormonet bildas i så kallade kärnor i hypotalamus och har egenskapen att minska urinvolymer; därav namnet antidiures. Hormonet verkar på vissa delar av njurarna så att vatten lättare sugs tillbaka in i blodbanan. Normalt passerar cirka 100 liter vatten genom njurarna per dygn, men därav förlorar kroppen endast omkring en liter i form av urin. Cirka 99 procent suges sålunda tillbaka. Vid vattenförluster som kan uppkomma av olika anled-

ningar ökas produktionen av det antidiuretiska hormonet. Bland faktorer som påverkar insöndring av hormonet märks nikotin och alkohol. Tobaksrökning stimulerar insöndring av hormonet och minskar sålunda urinmängderna. Alkohol förtäring hämmar insöndring av hormonet och verkar följaktligen urindrivande. Vid vissa tillstånd, exempelvis diabetes med högt blodsocker, kommer mer socker än normalt till njurarna. Dessa kan normalt förhindra utsöndring av socker, men då blodsockerkoncentrationen når en viss gräns, som för övrigt varierar med åldern, passerar socker ut via njurarna i urinen. Sockret drar med sig vatten och resultatet blir inte endast hög urinsockerutsöndring utan också ökade urinvolymer, något som alla diabetiker nog känner väl till. Som tidigare påpekats leder denna vattenförlust till en nödsignal från törstcentrum. Även vissa njursjukdomar och tillstånd med rubbning av kalkomsättningen kan vara förenade med ökade vattenförluster och således åstadkomma törstbesvär för patienterna. Det rör sig även här om normala törstreaktioner som framkallats av onormalt stora vattenförluster.

En helt annan situation uppkommer, då det område där antidiuretiskt hormon bildas av någon anledning blir skadat. Detta kan inträffa om hjärntumörer invaderar området eller om detta skadas på annat sätt, exempelvis i samband med bilolycka. Vid dessa tillstånd kan insöndringen av antidiuretiskt hormon helt upphöra för längre respektive kortare tid. Kroppen kan då följaktligen inte behålla

Nya Dietic.
Ej sötad
med cyklammat

UTAN SÖCKER
Dietic
APELSIN

**"stor" sockerfri
fruktläsk**

Dietic — den måste Ni smaka! En frisk, fyllig fruktläsk med apelsin smak. Dietic är konstgjort sötad, alltså helt sockerfri!

roberts Örebro

vatten i samma utsträckning som normalt. Urinmängderna stiger till 5—10 liter per dygn och törsten blir ytterst besvärande. Det hjälper endast tillfälligt att dricka och enda möjligheten att stoppa besvären är att tillföra kroppen det anti-diuretiska hormon som saknas. Detta kan ske i form av nässprayning eller intramuskulära injektioner av hormoner. Märkligt nog kan ett par av våra vanligaste tablettmedel mot diabetessjukdomen, framförallt klorpropamid (Diabines) användas vid dessa törstillstånd, som benämnes *diabetes insipidus*. Man tror att klorpropamid verkar på helt likartat sätt och på samma ställe i njurarna som det anti-diuretiska hormonet. Upp-täckten av denna verkan skedde av en ren slump då en sydamerikansk läkare ordinerade Diabines till en patient som han trodde hade en nyupptäckt diabetes mellitus men som i själva verket led av diabetes insipidus! Det bör framhållas att Diabines endast har denna anti-diuretiska verkan hos patienter med rubbning av hypotalamusfunktionen. Den lindring av törst som diabinesbehandling medför vid åldersdiabetes beror på en normalisering av blodsocker och härigenom minskad sockerutsöndring och reducerade urinvolymer.

Av vad som ovan skrivits framgår att törst kan framkallas normalt, exempelvis vid kraftig svettning, och av en rad olika sjukdomar. I samtliga fall skall man följa törstcentrums uppmaning att dricka men dessutom angripa själva orsaken till törst. Vid diabetes mellitus bör man givetvis välja dryck som inte ytterligare stegrar

blodsockret, om detta är orsaken till törsten. Vatten, Club-Soda är bra, mjölk och sockerhaltiga läskedrycker är olämpliga.

Till sist kan jag inte underlåta att citera den berömda Åboläkaren J. J. Haartman som skriver i sin läkarbok från 1765: »Törsten (sitis, Jano) så i febrar som eljest, stillas gerna med alla Syrliga saker, Fruktur och Safter, som i Avhandlingen om Feberdrycker anförde blifwit. Twå Ägghvitor, i 1 stop Wahn blandade, jämte litet Socker, stilla ock Törst af skärpa i Bloden. De Gulsotigas fordrar Afförande medel.

Törst av Salt Spis eller Skörbjug etc. när den med Dricka ej kan brytas, dämpas med en sup Brännewin, eller ett par glas Rödt Win. Gurgelwatn med Franskt Brännewin förtar ock bästst torkan i Halsen. Fråssares Törst häfwes med Ätika.

Den som på aflägsna fält ej har tilgång til annat at stilla Törsten med, kan tugge lefwande Myror, hwilka hafwa en angenäm Syra. Finner man sig ej wid detta; kan Tunga och Gom läskas med den Salive, som framlockas genom Granrisskotts eller Träpinnars tug-gande.»

Prenumerera på

DIABETES

Dietassistentutbildning på försök

Dietassistent eller den benämning, som är önskvärd, dietist, är en ny yrkeskategori inom sjukvården. I väntan på att den kommitté, som nu arbetar med utredningen om ekonomiföreståndareutbildningen ska bli klar med sitt arbete, har en ettårig försöksutbildning för dietister kommit till stånd vid Stockholms stads yrkesskola. Av 75 sökande har 11 ekonomiföreståndare och 5 hushållslärare antagits och genomgått kursen. Flerparten av dem arbetar redan inom sjukvården som dietister sedan många år tillbaka.

Utbildning

Inträdeskrav till dietistutbildningen är ekonomiföreståndare- eller hushållslärareexamen. För hushållslärare krävs dessutom minst sex veckors storhushållspraktik från sjukhuskök. Utbildningen omfattar en teoretisk och en praktisk del. Den teoretiska delen har varit förlagd till höstterminen och har omfattat biokemi med näringslära, dietik, sjukdomslära och psykologi med pedagogik och intervju-teknik. Under vårterminen följde utbildningens praktiska del. Ele-

verna har hospiterat i treveckorsperioder vid sjukvårdsavdelningar med specialinriktning på bl. a. mag- och tarmsjukdomar, metaboliska rubbningar och njursjukdomar. Hospiteringar vid sjukvårdsavdelningar har letts av läkare.

Arbetsuppgifter

Arbetsuppgifter för en dietist är bl. a. att i samråd med läkare och övrig sjukvårdspersonal utarbeta kostföreslag till människor med speciella sjukdomstillstånd. Kosten kan ha en avgörande betydelse för tillfrisknande och välbefinnande. En rätt utformad kost kan vara en förutsättning för att man med en kronisk sjukdom kan leva ett relativt normalt liv. Dietisten har tre kontaktfunktioner inom sjukvården. För det första skall dietisten som förut nämnts i samråd med läkaren utarbeta dietföreslag. Den andra och kanske betydelsefullaste funktionen är direktkontakten med patienten. Dietisten skall överföra ordinationer till patientens kostvanor och ge praktiska kostråd. För att fylla denna funktion behövs dietisten djupgående kunskaper om kosten, dess samman-

sättning och tillagning. En grundutbildning som ekonomiföreståndare eller hushållslärare är därför av stor betydelse. Vid kontakten med patienten har dietisten god hjälp av kunskaper i såväl psykologi som pedagogik. Dietistens tredje uppgift är att uppehålla kontakten med centralköket inom det aktuella sjukvårdsområdet. Denna funktion kräver förutom kunskaper i närings- och kostlära även produktionsteknik.

Informationsdag om diet-assistentutbildningen

Vid en information kring dietassistentutbildningen vid Stockholms stads yrkesskolor ledde riksdagsman Nancy Eriksson ett panelsamtal. Rektör Karin Fredriksson hälsade de närvarande välkomna och omtalade att dietassistentutbildningen omnämndes i Gertrud Bergströms bok »Sjukmat» redan år 1939. En utredning har visat att behovet av dietassistenter är stort, men att utbildningsplatserna är få. Docent Harry Boström, överläkare vid med. kliniken vid S:t Eriks sjukhus betonar hur viktig sjukhuskosterna är, den utgör en av de viktigaste faktorerna i behandlingen på vårdavdelningarna och ingår som en ofrånkomlig del i den rent medicinska behandlingen av stora patientgrupper. Avdelnings-sköterskans möjlighet att ägna tid och intresse åt patientens kostproblem har minskat med arbetstidsförkortningen. Läkarteamet — läkare-sjuksköterska, sjukgymnastkurator — är ej fullständigt. Dietisten är den felande länken i vårdteamet på våra sjukhus.

160.000 diabetiker i Sverige

Dr Bo Andersson, Diabeteskliniken vid Södersjukhuset, omtalade att diabetes är en av de få sjukdomar där man ibland kan ha en diet som enda behandlande åtgärd. Vi har minst 160.000 diabetiker i Sverige och man vet att ungefär 13 % av alla kvinnor och 6,5 % av alla män, som dör har diabetes. Nya forskningsrön i Sverige (professor Rolf Luft) talar för att var femte svensk är bärare av anlag till sockersjuka. Kostens sammansättning betyder mycket för diabetiker men också för andra sjukdomar, t. ex. hjärt-, kärl- och blodtryckssjukdomar.

Svenska folket väger 20.000 ton för mycket

Varför behöver vi helt plötsligt dietister när de inte behövts förut? Denna fråga ställdes av Peter Reizenstein, överläkare vid Karolinska institutet, som också gav svaret genom att påvisa att den miljö vi nu lever i förändras så snabbt att människan inte får möjlighet att anpassa sina matvanor. Vi förbrukar mindre energi än förut men vi har mer råd att äta socker och fett, som innehåller kalorier, men exempelvis inget järn. Liknande missförhållanden mellan energiutgifter och kaloriintag leder till bl. a. kärlsjukdomar och fetma.

Det är viktigt att medicinska resurser skapas för dessa patienter, då de i konkurrens med akut sjuka har svårt att få läkarvård. Dietister, sjukgymnaster och läkare borde ha möjlighet till långtidskontroll av sådana patienter.

Önos klar med sitt nya OSOC-sortiment!

för sundare kostvanor och rätt näringshygien

ÖNOS OSOC

utan tillsats av konstgjorda färgmedel
eller aromämnen, svagt sötad med sorbitol.

ÖNOS
VÄRDEPÅSTÄLLNING
Apelsinjuice, hem.
100 g innehåller följande mängder:
Energi 80 kJ
Fett 0 g
Fiber 0 g
Protein 0 g
Socker 10 g
Salt 0 g
Önos är en god och hälsosam produkt som innehåller naturliga smaker och aromer. Produkten är söttad med sorbitol och innehåller naturliga färgämnen. Önos är en god och hälsosam produkt som innehåller naturliga smaker och aromer. Produkten är söttad med sorbitol och innehåller naturliga färgämnen.
Själsta 113 17
Fotograf: Stig Oden, Sjöberg, Sjöberg

Samtliga produkter
är innehålls- och
näringssdeklarerade.

Granskat av

Fråga efter **ÖNOS OSOC**

ÖNOS

TOLLARP

Docent Franz Bárány, överläkare vid S:t Eriks sjukhus, menade att en av de stora uppgifterna för dietisterna kommer att bli den förebyggande sjukvården i hälsovården. Dr Lars Olof Norée vid njurkliniken, S:t Eriks sjukhus, omtalade att man vid S:t Eriks sjukhus i Stockholm under de senaste åren kunnat rädda svårt njursjuka patienter enbart med hjälp av rätt kost. Patienter som av olika skäl inte är tillgängliga för dialys eller njurtransplantation. Dietbehandlingen ersätter ej dialys, men kan förlänga livet för en njursjuk patient.

Enligt dr Bo Andersson har dietistutbildning efterlysts i en utredning som gjordes på uppdrag av dåvarande Medicinalstyrelsen år 1962. När nu kåren sent omsider skapats är den verkligen efterlängad.

Hur skall dietisterna infogas i sjukvårdsorganisationen

Med anledning av att dietistutbildningen aktualiserades av Skolöverstyrelsen år 1968 diskuterade Svenska landstingsförbundet och Spri frågan om dietisternas arbetsuppgifter och hur de skulle inordnas i sjukhusorganisationen. Då konstaterades att dietisterna huvudsakligen kommer att få tre huvudarbetsuppgifter:

- a) på vårdavdelningar för direkt patientkontakt
- b) på mottagningsavdelningar för rådgivning i öppen vård
- c) för forskningsarbete.

TVå förslag på hur dietisterna skulle inordnas i organisationen:

1. Dietisten skulle inordnas un-

der kostchefen, men givetvis samarbeta mycket nära med klinikcheferna.

2. Dietisten skulle vara underställd vederbörande klinikchef.

Någon undersökning om behov av tjänster för dietister har Spri inte gjort men en siffra på sammanlagt ca 400 förekommer.

Ur Svenska Ekonomiförestandarinnors Tidskrift nr 6 1970

I höst startar en likadan kurs. Red:s anm.

Nytt från utlandet

Ett *diabetesforskningsinstitut* har upprättats i Düsseldorf. Den drivande kraften har varit den även i vårt land kände professor Karl Oberdisse. Bakom tillkomsten av ett särskilt forskningscentrum står en stiftelse med stöd från bl. a. Volkswagenfabrikerna. Institutet ingår i universitetet och samverkar med universitetssjukhuset och staden Düsseldorf. I anslutning till institutet bedrivs klinisk forskning både på sjukhusavdelning och i öppen vård liksom på barnklinik och gynekologisk avdelning. Bland forskningsuppgifterna nämnes uppkomsten av diabetes, tvillingforskning på diabetiker, havandeskap och diabetes och ämnesomsättningsrubbningsrubbningar med sena kärlskador hos diabetiker. När får Sverige en särskild forskningsprofessur för diabetes. Varje framsteg för en sådan forskning skulle ge enorma resultat, då det rör sig om en sjukdomsfrekvens av 2—3 % och en anlagsfrekvens av 15—20 % bland befolkningen. Ur *der diabetiker*

Bocksjö 1970

Sommaren som gått kanske inte har varit den allra bästa i fråga om vädret, men det har trots allt varit många fina dagar.

Vid Bocksjölägret har sommaren rusat förbi fylld av aktiviteter. Fotboll, bad, pingis, motionsrundor i skogen och utflykter har tillhört rutinen liksom naturligtvis läkarbesök, självtest och undervisning.

Vi presenterar här ett litet bildsvep från årets sommarläger på Bocksjö.

Föräldrar kommer med sitt barn och talar med föreståndarinnan syster Ingrid

Här anländer en del av gruppen till lägret

Utflykter ingår i programmet. Här på en bussutflykt till Karlsborgs fästning

Karlsborgs fästning

Intresserade åhörare på Karlsborgs fästning när guiden talade om den hemliga gången

Mycket bad dels vid den egna badstranden men också som här vid utflykt till Vitsand

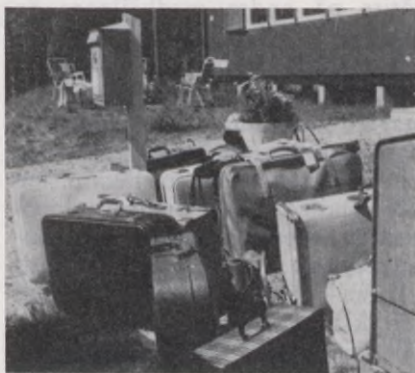
Doktorn, docent Kurt Palmén, på besök för kontroll av hälsotillståndet

Här pågår grodyngeljakt med påbejande åskådare

En del av personalen på trappan till matsalen. »Ä-re' mat nu?»

Packat och klart för den här gången. Full fart nästa sommar igen

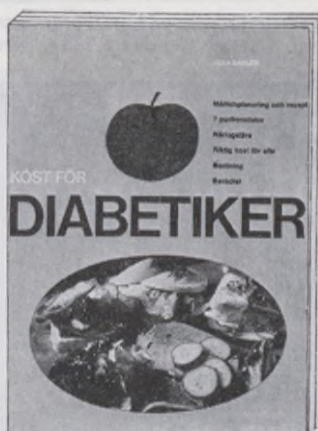
Ögon- sjukvården

Ögonsjukvården är en av de flaskhalsar som diabetikerna får vänta sig igenom. Enligt en i socialstyrelsen utförd utredning om ögonsjukvården uppgår väntetiderna i dag till inemot 10 månader i öppen vård och nära ett år i slutenvård. Ärligen görs ungefär 750.000 undersökningar, dvs. nära 10 % av landets befolkning går varje år och kontrollerar sina ögon hos läkare, dessutom torde optiker klara av 1/2 miljon besök för glasögon. Sverige har ungefär 250 ögonläkare och ca dubbelt så många optiker. Utredningen pekar på ett ökat behov av ögonsjukvård bl. a. beroende på den ökade livslängden och omedelbart också på en utsträckt barnhälsovård, 4-årsundersökningen. Ytterligare utbildade yrkeskategorier behövs om svensk sjukvård skall kunna ge den service vi önskar. Inom ögonsjukvården har redan en rad uppgifter överlåtits på andra medhjälpare än läkarna. Utredningen föreslår nu fler optiker, utsträckt utbildning av oftalmologassistenter och en nystartad utbildning av ortoptister. Sjukvårdshuvudmännen måste sluta att endast acceptera läkare som nödvändiga, både dietister, logoped, arbetsterapeuter, sjukgymnaster, nya medhjälpare till tandvården och ögonvården måste bli självklara i sjukvårdsteamet — om läkarna skall kunna utnyttjas hundra procentigt.

Nancy Eriksson

Kost för diabetiker

**4:e omarbetade upplagan
av Ulla Sahléns välkända
specialkostbok.**

Ur innehållet: Måltidsplanering och recept, 7 portionslistor, Näringslära, Riktig kost för alla, Bantning, Barnkost. Alla bokens recept är kaloriberäknade och hänvisar till portionslistorna.

68 sidor. 8 färgsidor. 10 svartvita bilder. 10 teckningar. Ca-pris 18:60 (inkl. moms.)

Köp den i närmaste bokhandel

Höstresa – Cypern?

Vi har i vår och sommar fått ett stort antal förfrågningar om huruvida vi ämnar arrangera någon sällskapsresa i höst. Vi har därför haft kontakt med vår resebyrå, som rekommenderar den intressanta och badvänliga ön Cypern, som under denna tidsperiod (två första

veckorna i november) har en behaglig temperatur, alltså inte för hett.

Finns det intresse ber vi Er snarast insända nedanstående kupong. Om tillräckligt många visar intresse kan resan arrangeras för ca 1.200 kronor från Stockholm. Två veckors vistelse med helpension.

Till SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Västra Trädgårdsgatan 17

111 53 STOCKHOLM

CYPERN — HÖSTEN 1970

Undertecknad är intresserad av deltagande i Cypernresan

Antal vuxna, barn

Namn:

Adress:

Postnr/Postadr.:

Tel. bost. /, arb. /

Visst kan ni äta sött - här får ni receptet

Innehåller ej
cyklamat.
Finns på apotek
och i specialaffärer.

Sionon heter det. En fullgod ersättning för socker. Lika sött. Lika gott och utan bismak. Används på samma sätt. I maträtter, bakverk och kompotter. I varma drycker, i filmjolk och på bär. Tål höga temperaturer. Och har goda matlagningstekniska egenskaper.

Sionon är en ren naturprodukt, 99,89% sorbitol och resten kristallsackarin. Det är inget kolhydrat. Det tas upp av organismen helt oberoende av insulin och är en utmärkt näringskälla. Med Sionon kan man alltså göra upp en dietplan, som trots inskränkningar av kolhydrat och fett ger tillräcklig energi.

Pröva Sionon! Det är vårt recept. Och gör det efter våra recept. Gratis får ni en hel samling. På mjuka kakor och småkakor. På såser och desserter, sylt, saft och drycker. Goda, "Söta rätter med Sionon", som ger er omväxling i kosten utan att rubba era individuella dietföreskrifter.

Samtliga recept ger upplysning om de olika rätternas innehåll av äggvita, fett, kolhydrat och kalorier. Så ni kan lätt beräkna de tillåtna mängderna av de näringsämnen. Skicka redan nu efter "Söta rätter med Sionon", så ni inte glömmer bort det.

Till Bayer Farma AB,
Box 4009, 102 61 STOCKHOLM 4
Skicka kostnadsfritt receptsamlingen
"Söta rätter med Sionon" till

Namn: _____

Bostad: _____

Postadress: _____

(Var vänlig texta!)

BAYER

FRÅGAN ÄR FRI

Fråga: Jag är 29 år och har haft diabetes i 17 år. Under ca 7 månader har jag besvärats av täta urinträngningar såväl dag som natt. På grund härav har jag lämnat prov för laboratorieundersökning, röntgat njurar, urinblåsa och urinvägar samt blivit cystoskoperad. Något fel har ej kunnat konstateras av vare sig medicinare, gynekolog eller urolog. Mina frågor är nu:

1. Vad är det som skett? Är det något organ som blivit förstört eller försämrat av min diabetes?
2. Kan urinorganen bli förstörda eller få försämrad funktion med tiden genom detta?
3. Finns det flera diabetiker med samma problem? Enligt uppgift bara mycket gamla personer.
4. Finns det inte någon hjälp att få? Det är både tröttsamt, inte minst på natten, nervöst och ibland smärtsamt, då klåda och sveda uppstår lättare nu, med dessa täta urinträngningar.
5. Har ett barn. Vågar jag försöka skaffa ett till eller är min diabetes så pass försämrad — påvisbart genom ovannämnda — att jag bör avstå?

En vädjan om snar hjälp

Svar på fråga 1, 2, 3 och 4: En rad olika sjukdomstillstånd kan gå med

symtom helt eller mycket lika dem Ni anger i brevet. Man har uppenbarligen kommit till slutsatsen att det rör sig om »nervös» blåsrubbing, med andra ord en förändring av funktionen i de nervbanor som försörjer urinblåsan. I så fall kan det röra sig om en ämnesomsättningskada på grund av diabetes i nervtrådarna. Även andra än diabetiker kan drabbas av likartade besvär som då har någon annan förklaring än den här angivna. Jag tycker att det skulle vara värdefullt att ytterligare reda ut symtomen med cystometri eller neurologiska specialmetoder för urinblåsefunktionen. Vidare kan man tänka sig att pröva med medel (metrodinazol) mot trichomonas-infektion, då det trots allt skulle kunna röra sig om annan orsak till besvären än »nervös» urinblåsa.

Svar på fråga 5: Förekomsten av dessa besvär innebär inte i något avseende hinder att skaffa barn och någon försämring av njurarnas funktion torde de inte heller leda till. Vad som är angeläget att veta innan man diskuterar barnfrågan är förekomst av ögonbottenförändringar, äggvita i urinen, högt blodtryck. Jag skulle gissa att Ni inte har något av dessa och i så fall — med tanke på 17 års sjukdom — vill jag rekommendera Er att snarast ta upp frågan om graviditet med Er läkare, som ju har tillgång till alla journalhandlingar och utredningar.

Docent Jan Östman

Fråga: Jag har haft diabetes i tio år och tar insulin två gånger dagligen. Från början fick jag lära mig att dela in över- och utsidan av låret i veckans dagar och använda ett ben i taget och sedan växla. Nu är mina lår hårda och ömma och lite bulliga. Förra sommaren tittrade kamraterna på mina ben. I år vågar jag nog inte visa mig i bad-dräkt. Min läkare sade, att jag kunde använda armarna, men jag är rädd för att få märken där också och inte kunna ha en kortärmad klänning. Finns det ingen annanstans på kroppen, som man kan spruta in insulinet?

Undrande 23-åring i Norrköping

Svar: Använd området från höftbenskammen och bakåt-nedåt på båda sidor. Håll sprutan nedåt vid injektionen, stick in nålen minst 12 mm och spruta in insulinlösningen direkt utan att dra tillbaka kolven. Använd det tjockaste »bakpartiet», där Ni är som kraftigast. Använd inte det område som Ni brukar sitta på. I nödfall kan också områden på magen, på bägge sidor om naveln — dock inte alltför nära — användas för insulininjektioner.

Docent Jan Östman

Fråga: Jag är 68 år och har haft diabetes i 20 år och är helt blind sedan 4 år. Jag använder Helinos pistolspruta för blinda, där insulin-dosen är inställd. Jag kokar sprutan en gång i veckan. Sprutan är

lite kärv och klumpig och jag känner mig så osäker på om jag tar rätt insulin-dos. Numera gör det också ont, när jag sticker mig. Hur länge kan jag använda insulinflaskan, utan risk för att spetsen är ovanför insulinnivån och jag får luft i sprutan i stället? Kan jag ta isär sprutan och göra ren den och byta spetsen? Det fick jag alltid göra förr. Men hur går det med insulin-dosen och sprutans inställning nu?

K. K-n, Sveg

Svar: Ni skrev inte hur mycket insulin Ni tar varje dag. För att vara säker på att spetsen inte är ovanför vätskenivån bör det finnas åtminstone 3/4 ml (milliliter) insulin kvar i flaskan. Eftersom denna rymmer 100 streck (=10 ml), så kan Ni använda dryga 90 streck. Om Ni tar 10 streck per dag så använd flaskan allra högst nio dagar. Beträffande rengöring och desinfektion är detta givetvis lika nödvändigt med Helinos-sprutan som med andra. Sprutan kan och bör tas isär en gång i veckan, sköljas ur eller rengöras med svag diskmedelslösning, varefter den sköljes ordentligt i kallt vatten, sätts ihop, kokas 5—10 minuter och förvaras i sprit. Kanylen bör bytas i samband med denna rengöring.

Det är tyvärr lätt att rubba inställningen av sprutan i samband med rengöring och man bör be någon kontrollera att inställningen inte ändrat sig. Många har kunnat få lämna in sina injektionspistoler till närmaste apotek en gång i veckan för hjälp med rengöring och desinfektion. Då detta givetvis är

det mest tillförlitliga, råder jag Er att ta kontakt med apotekaren på orten.

Docent Jan Östman

Många som varit diabetiker från barn- och ungdomsåren och haft sin sjukdom i 20—25 år eller kanske längre är faktiskt inte i sådan kondition att de kan betraktas som friska. De har de svåra följsjukdomarnas spöke över sig, om de hittills varit lyckliga nog att klara sig undan blindhet, kärlsjukdomar m. m. Ofta har detta varit möjligt genom noggrann kontroll av sjukdomen, vilket under många år varit ekonomiskt betungande för dem själva och deras anhöriga.

Det är inte endast de som har en lindrig diabetes, som behöver hjälp och stöd. Visst är det roligt att personer med en lindrig sjukdom, som känner sig någorlunda friska, har fått sina krav på jämställdhet i arbetslivet tillgodosedda, men det är oriktigt att myndigheterna skall ha den uppfattningen att *alla* diabetiker skall betraktas som friska.

Diabetes är en mycket individuell sjukdom och många diabetiker är faktiskt långt ifrån fullt arbetsföra. Hur går det vid omläggningen av skattesystemet med de hemmafruar och hemmamän, som är i fyrtioårsåldern och har haft diabetes sedan barn- och ungdomsåren? Det finns de som inte orkar med mer än halva hemarbetet. Är det rimligt att begära att människor som varit sjuka i så många år skall gå ut i förvärvsarbete och vilken arbetsgivare skulle vilja anställa honom eller henne?

Politikerna har ju förklarat att äktenskapet inte är någon försörjningsinrättning. Är en uppoffrande maka eller make som försörjare för den diabetessjuka enda utvägen? Är det den jämlikhet som regeringen har tänkt sig? Att det är billigast för staten behöver inte den som under många år dragit lasset för en anhörigs sjukdom betvivla.

Om samtliga hemmavarande diabetiker som varit sjuka 20—25 år och på grund härav inte haft yrkesarbete ansökte om sjukpension, skulle Diabetesförbundet kunna stödja en sådan aktion?

När man bedömer en diabetikers arbetsförmåga borde man väl beakta sjukdomens svårighetsgrad och också den omständigheten att tillagning av dietmat, fotvård, motion, noggrann personlig hygien och annan kontroll av sjukdomen dagligen tar sin tid i anspråk. Att den som inte sköter sin sjukdom, *i framtiden* riskerar att bli blind, få kärlskador m. m. har väl de flesta diabetiker klart för sig, men det borde också myndigheterna ha då de bedömer en diabetikers arbetsförmåga. Efter 20—25 års sjukdom är risken för komplikationer stor. För den som har en svårkontrollerad sjukdom kan insulinkänningar ofta förstöra flera timmar eller kanske en hel natt eller dag också för de anhöriga.

Har det gjorts någon undersökning om hur många diabetiker som varit sjuka 20—25 år och inte har yrkesarbete? Hur många diabetiker som varit sjuka så länge kan orka med förvärvsarbete och sin hälft av hemarbetet? Är det orimligt att fordra att det även för

dessa människor skall finnas lite ork över för nöjen och samvaro med andra människor.

Diabetiker —47

SVAR:

Hur många diabetiker som kan jobba fullt efter 25 års diabetes vet vi inte, men det är inte ovanligt. F. ö. ställs två frågor. Borde inte alla som haft diabetes i 20—25 år få förtidspension? Och vidare, hur slår det nya skattesystemet för diabetiker, som hon menar har svagare skatteförmåga på grund av dels stora personliga utgifter, dels nedsatt arbetsförmåga.

På fråga I kan endast svaras att pensionen måste utgå efter arbetsförmågan och inte efter sjukdomens varaktighet. I år har f. ö. den ändringen bl. a. gjorts att halv arbetsförmåga motiverar halv förtidspension. Tidigare måste arbetsförmågan vara nedsatt med 2/3 för att halv pension skulle utgå. Hänsyn tas till om det finns arbete, som passar till patientens krafter, utbildning etc.

Den andra frågan om skatten kan för en förtidspensionerad besvaras med, att hennes eller hans pension icke längre skall läggas samman med makens inkomst för att beskattas tillsammans. Tidigare kunde en sådan sammanläggning ge höjd skatt åt make med arbetsinkomster. Vidare blir det grundavdrag, som tillkommer varje make med inkomst, 4.500 kronor.

Eftersom det skattefria avdraget för nedsatt skatteförmåga har höjts, bör även alla de, som på grund av svaga inkomster söker avdrag i beskattningen för utgifter

i samband med diabetessjukdomen, kunna göra anspråk på högre avdrag än tidigare.

Det framgår inte av frågan, om frågeställaren ville ha något socialt bidrag särskilt till diabetiker utöver vad som kan tillkomma övriga med nedsatt arbetsförmåga. Folkpensionärer utan annan inkomst än folkpension har åtminstone i större kommuner ett kosttillägg för diabeteskosten på ca 65 kronor. Minskade läkarkostnader, fria och starkt rabatterade läkemedel och nu fria sprutor är förmåner, som direkt är en kompensation för utgifter för sjukdomen. Likaså bidrag för koloni- och Nordanedevistelse. Därutöver håller vi på att begära höjda vårdbidrag för barn. Att här ha en polemik mot regering eller olika partier om skatteskalor o. d. är mindre lämpligt. Individuellt skatt bifölls av alla partier. För mej personligen är synen på äktenskapet som en försörjningsinrättning helt främmande, men enligt den nuvarande äktenskapslagstiftningen är familjen att anse som en ekonomisk enhet med skyldighet för makar att ansvara för varandra.

Nancy Eriksson

Har Ni någon fråga, skriv till

»FRÅGAN ÄR FRI»

Tidningen Diabetes

Västra Trädgårdsgatan 17

111 53 STOCKHOLM

Alla våra produkter är granskade av Svenska Diabetesförbundet.

Heistads diabetes-sortiment ger stora valmöjligheter: safter, sylter, marmelader, kompott, konserverade grönsaker. Alla är osockrade, men inte osötade. Sötningmedlet är sorbitol och sackarin.

Prova Heistad nästa gång för den goda smakens skull. Alla produkter är granskade av Svenska Diabetesförbundet.

Granskat av

Heistad

tre Säljare

Stockholm 08/81 01 25 • Göteborg 031/16 31 70 • Malmö 040/68 787

Konfirmations- läger 1971

På grund av för liten anslutning kunde vi tyvärr ej anordna konfirmationsläger under den gångna sommaren. Vi vill därför redan nu meddela att vi ämnar arrangera ett konfirmationsläger på Diabetesgården i Nordanede under sommaren 1971 och ber Er meddela oss om intresse finns för deltagande.

Svenska Diabetesförbundet
Västra Trädgårdsgatan 17
111 53 STOCKHOLM

Glädjande nog har efterfrågan på rum på Diabetesgården i Nordanede varit mycket stor under sommaren.

För alla Er som har ledighet kvar vill vi meddela att Diabetesgården i mån av beläggning hålles öppen även under hösten. Hösten i Nordanede brukar vara en mycket vacker tid och dessutom finns god tillgång på svamp i markerna.

Samma låga helpensionspris 30 kronor per dag (för diabetiker 15 kronor).

Boka plats snarast hos

Fru Stina Frisk

Nordanede

840 13 TORPSHAMMAR

Tel. 0691/230 90 eller 230 85

Injektions- och självttestmaterial

till reducerade priser

MEDI-SWAB, steril bomullssudd i folieförpackning	Kr. —:10/styck
Leopoldfodral av stål, komb. för 1 och 2 cc	» 16:—/ »
Clinitest-set, kvant. urinsockerkontroll	» 12:85/ »
Clinitest-reagetter, 100 st.	» 8:—/frp
Acetest-reagetter, syrakontroll, 100 st.	» 5:75/ »
Albustix-strips, äggvitekontroll, 60 st.	» 6:—/ »
Clinistix-strips, kval. urinsockerkontroll, 60 st.	» 6:—/ »

Inkl. moms, porto tillk.

Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97 631 02 ESKILSTUNA Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/254 51, endast efter kl. 18

Kansli: Carelligatan 7 A, tel. 016/11 07 16 - Öppet tisd. 18.30—20.00

Diabetesdagen 1970

Ledins Hälsomål ett rätt mål för diabetiker!

Ledins Hälsomål används till filmjök, frukt, bär, krämer och kan även blandas i färdigkokt välling och gröt.

- Är näringsfysiologiskt rätt komponerat.
- Fördras väl av ömtåliga magar - lättsmält.
- Är peristaltikbefrämjande - «håller magen igång».
- Ger låg kalorimängd och behaglig mättnadskänsla och är därför särskilt uppskattat av personer med övervikt.
- Rikt på mineralämnen.
- Ledins Hälsomål är fritt från kemiska produkter, färg och konserveringsmedel. Kontinuerligt farmaceutiskt och medicinskt kontrollerat.

OSOCKRAD

Vegetabilisk naturprodukt

Per 100 gram ingår bl. a.: Protein 25,2 g.
Kolhydrater 38,7 g. Vegetabiliskt fett
22,6 g. • 2 matskedar Ledins Hälsomål
= 13 g = 45 kalorier.

Säljes genom hälsokostaffärer, Icabutiker, Tempo Livs, Martin Olsson m. fl.

Firma Birger Ledin, Svartkärrsvägen 20
133 00 Saltsjöbaden, tel 08/717 1236

Gränikat av

Trots den något trista sommaren vi haft i år har väl de flesta av oss lyckats samla kraft och lust för arbete igen.

Låt oss använda en del av de »nyttända» krafterna att med inresse delta i arbetet för den riksomfattande diabeteskampanjen som kulminerar med DIABETES-DAGEN söndagen den 27 september.

Som väl de flesta läsarna kommer ihåg blev förra årets kampanj verkligen lyckad. Säkert hjälpte många av er till. Naturligtvis hoppas vi att så många som möjligt kontaktar sina respektive lokalföreningar. En hel del föreningar lär i år ordna en mängd arrangemang och behöver säkerligen hjälp från sina medlemmar.

Aktiviteterna blir desamma som förra året, m. a. o. bössinsamling, märkesförsäljning (märket är i år grönt) samt läkarföredrag som slog så väl ut förra året.

Diabetesförbundets rockslagsmärke,
grön botten, försilvrad relief

**Osockrad
Frukost Välling
5 liter**

Semper.

Osockrad Frukost Välling

Ger färre kolhydrater och kalorier än vanlig frukostvälling.
Produkten är granskad av Svenska Diabetesförbundet.

Världsförbundet
kongressen
i Buenos Aires

En kopp len frukostvälling väcker magen varsamt.

Om du är snäll mot magen på morronen så är magen snäll mot dej hela dagen.

En kopp len, mild frukostvälling väcker den rart och vänligt. Hetsar inte på den så den blir arg. Utan lirkar igång den varsamt.

Semper frukostvälling ger dej också den rejäla näring du behöver. Den är rik på vitaminer, äggviteämnen och mineralämnen.

Och nu finns den också osockrad. Med färre kolhydrater och kalorier än den vanliga vällingen. Vi har tagit bort sockret (sackarosen) helt och sänkt mjölksockerhalten (laktosen) kraftigt. Inga sötningsmedel har tillsatts!

Semper Osockrad Frukostvälling är granskad av Svenska Diabetesförbundet.

Granskat av

1 liter färdig välling ger: Kalcium 1,1 g, Fosfor 1,0 g, Järn 15,0 mg, Vitamin A 3000 IE, -B1 1,2 mg, -B2 1,7 mg, -B6 3,0 mg, Niacin 19,0 mg, Vitamin C 70,0 mg, -E 30,0 mg. Kolhydrater: totalt 69 g varav mjölksocker 38 g och stärkelse 31 g.

Med avseende på mängden kolhydrater motsvarar en normal portion (3 dl) en skiva mjukt bröd + en skiva hårt bröd.

Föreningsnytt

SKÖVDE

Skövde Diabetesförenings hemliga utfärd ställdes i år med buss från Karlsborg över Tibro och från Skövde till Horns bygdegård, där ordf. Bengt Käll kunde hälsa ett 80-tal medlemmar välkomna.

Deltagarna fick först göra en liten frågepromenad med 10 tipsfrågor. Segrare i denna blev Astrid Andersson och Asta Gustafsson från Karlsborg.

Därefter väntade det dukade kaffebordet och under kaffedrickningen underhöll Kämpes från Skövde med musik, varefter det var dags för den alltid lika uppskattade bingon med som vanligt fina vinster.

Föreningens ordförande sedan starten för drygt fem år sedan, Bengt Käll, lämnade med denna utflykt sin ordf.-post på grund av avflyttning från Skövde. Tillträdande ordf. Holger Gustafsson, Karlsborg, tackade Käll för allt det uppoftande arbete han nedlagt under dessa år. Gustafsson sade bl. a. att det för alla känns lite konstigt och speciellt för oss i styrelsen, eftersom Käll varit föreningens ryggrad, men lovade försöka fortsätta föreningsarbetet i samma anda samt överlämnade som gåva ett par manschettknappar i guld och hoppades dessa dagligen skulle påminna honom om föreningen. Till fru Käll överlämnades blommor.

På styrelsens förslag valdes sedan Bengt Käll till föreningens förste hedersordförande.

Därefter spelade Kämpes upp till en stunds dans innan det var dags att vända åter till hemorten, efter en lyckad utflykt.

Nye ordföranden tackade för det intresse som alltid visas för våra utflykter, och i samband med tillönskan om en trevlig sommar uppmanade han medlemmarna att samla krafter inför höststarten den 1 september som börjar med bösinsamling för Diabetesdagen, då vi skall försöka att komma till minst samma insamlingsresultat som förra året eller kanske vi vågar hoppas på något mer än 12.000 kronor.

H G

HÄLSINGBORG

Diabetesföreningen i Hälsingborg håller möte tredje fredagen i månaderna februari, mars, april, maj, september, oktober och november samt har kombinerad julfest och julmarknad i december. Mötena brukar vara välbesökta och ibland med medlemmar från Kullabygdens eller Landskronas föreningar. Den 17 april hade vi besök av över 20 medlemmar från Landskronaföreningen. Vi hade då underhållning av två unga flickor som sjöng en hel kavalkad av klämmiga låtar, samt pianomusik, en del vackra vårmelodier, som framfördes av Arne Troedsson. Över 30 nya medlemmar har vi fått under våren och den 6 juni hade vi en gemensam utfärd med Malmöhus länsförening då vi i bussar åkte till Bosjökloster där vi bl. a. besåg den vack-

ra kyrkan, de gamla klostervalven från nunnornas tid, en textiltställning samt inte minst beundra färgprakten av tiotusentals tulpaner och andra blommor i den vackra trädgården. Vi var över 100-talet som samlats till en trevlig lördags-eftermiddag och kunde glädja oss åt en underbart vacker sommar- dag. Ordföranden i Hälsingborgs förening är fru Signe Andersson, tel. 11 66 10, och kassör fru Gunborg Magnusson, tel. 13 13 29, sekreterare fru Elsa Liljebadh, tel. 12 18 61. Vi mottar gärna anmälan om medlemskap. Rikt nr 042.

ELI

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

● det cylindriska ansettningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.

● kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.

● steriliserbar utan isärtagning.

● vid förslitning behöver endast glas cylindern utbytas.

● tätslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen

● enklare att sköta än en vanlig spruts och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet
OBS. Nyhet! Praktisk plastfot.

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer
och Sockersjukas Föreningar

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN Tel. 0304-702 24

Världskongressen i Buenos Aires

Den 18 och 19 augusti lyfte från Arlanda flygplats två charterade plan med drygt 100 skandinaviska deltagare (en av de största delegationerna) till internationella Diabetesfederationens sjunde världskongress i Buenos Aires, Argentina.

Ett 50-tal svenska diabetesläkare, varav många erhållit resebidrag från Svenska Diabetesförbundet, samt förbundsordföranden fru Nancy Eriksson kommer att aktivt delta i kongressen, som pågår under tiden 23—28 augusti.

I nästa nummer av Diabetes räknar vi med att kunna presentera några intressanta artiklar från kongressen författade av några av de svenska deltagarna.

Annonsera
i
DIABETES

Stöd arbetet för de sockersjuka

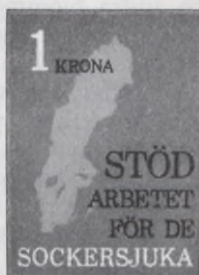
Stöd Svenska Diabetesförbundets arbete för de sockersjuka genom att köpa förbundets brevmärke. Vid beställning användes lämpligen nedanstående beställningssedel. Den skall insändas till:

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Västra Trädgårdsgatan 17

111 53 STOCKHOLM

*Diabetesförbundets
brevmärke*

Undertecknad beställer härmed att sändas mot postförskott:

..... st. kartor (om 20 st. märken) à 20: — kr.

..... st. märken à 1: — kr.

Porto tillkommer.

Namn:

Adress:

Postadress:

Läs Diabetes

Prenumerera på Diabetes

Rekommendera Diabetes

NYTT RIKSLOTTERI

Den 15 september startar vi ett nytt rikslotteri. Det är ett s. k. kvicklotteri där dragningen redan är gjord — givetvis efter det att lotterna blandats — och Ni kan omedelbart se i den medföljande dragningslistan om Ni vunnit.

Över 12.000 vinster

Saab 99

Luxor färg-TV

Husqvarna symaskiner **Minicyklar**

finns bland de högsta vinsterna

Lottpris 2 kronor. Rekvirera lotter genom nedanstående kupong eller per brev, som insändes till

De Sockersjukas Lotteri

Box 4063

127 04 SKÄRHOLMEN 4

De Sockersjukas Lotteri 1970

Box 4063

127 04 SKÄRHOLMEN 4

Undertecknad beställer härmed st lotter à 2 kronor
att sändas mot postförskott (porto tillkommer)

Namn:

Adress:

Postnr/
Postadr:

Fortsättning från sidan 3

aldrig samma läkare nästa gång han kommer tillbaka. För att minska läkarbytena tycks en förlängning ha skett av intervallerna mellan besöken t. ex. från varannan månad till en gång i halvåret. Bara detta gör att patienten inte behöver ha mer än två läkare per år mot sex förut. Genialt men uttryck för *sjukvårdsmyndigheternas likgiltighet för diabetikerna.*

Likgiltighet har också mött förbundets ständiga krav på att inom varje sjukvårdsregion få en endokrinologisk avdelning, som kunde betjäna sjukvårdsinrättningarna inom regionen, när det gäller större undersökningar av diabetiker och när det är fråga om komplicerade fall.

Äntligen har det lyckats att få en försöksutbildning av dietister i vårt land. Det såg ut, som om detta skulle stoppas igen av sjukvårdens företrädare, men som väl är blir det en ny kurs med ett dusin eller så på hösten. Dietisterna skall kunna följa patienten i hans hem och i hans eget kök, så att han förstår, att det inte bara är att avstå från socker i kaffet. Men det behövs många, många dietister, och omedelbart bör sjukhusen inrätta dietisttjänster, så att inte alla dietister går till forskningsuppdrag utan blir till nytta bl. a. för diabetikerna. Vi har hårdast stritt för att få dem.

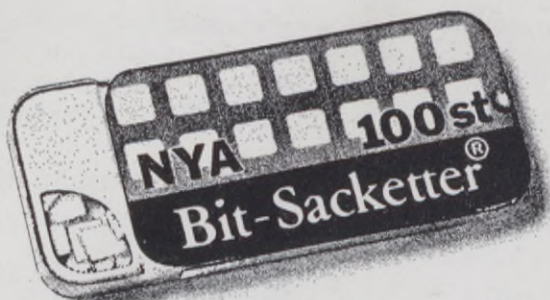
Diabetes är inte bara en sjukdom, det är en okänd sjukdom. Insulinet hittades av en händelse av Best och Banting, som sen tittade närmare i Minkowskis gamla kokbok. Sulfapreparatens blodsoc-

kersänkande egenskap blev också upptäckt på köpet, när medlet provades mot andra sjukdomar. I dag talas i pressen om ett hormon med visst samband med insulinkontrollen, som upptäckts i utarbetandet av diagnosmetoder vid magsjukdomar. Men verkningarnas natur är icke känd.

Svensk forskning är ett fantombegrepp som i verkligheten står på spröda inflationsfötter. Mången läkare kämpar heroiskt för att kunna följa med litteraturen och få några tusenlappar här och några där, så att en hjälpkraft kan klara laboratoriet, medan han själv springer på ronder och passar mottagnings-tiderna. Han försöker se laboratoriet litet på mornarna och på kväl-larna. Ibland orkar han inte längre än tills avhandlingen är färdig. Just då, när förutsättningarna finns att tränga djupare i ett problem, blir det en överläkartjänst med än mer sjukvårdsuppgifter. Att ändå så mycket kan åstadkommas bara på diabetesforskningsområdet i vårt land med det hårda forskningsklimatet, gör att man lugnt vågar förutsätta, att *just nu är tiden inne att skapa rena forskningstjänster på hög nivå.*

Sverige bör få sin första forskningsprofessur i diabetes. Diabetes är dock en sjukdom — minst 160.000 svenskar har sjukdomen, tio gånger fler har ett anlag för diabetes — diabetes är icke en fördom. Social likställighet får inte leda till medicinsk likgiltighet.

Nancy Eriksson

Just det. Med godkända sötningemedel.

Bit-Sackerter
i stället för dom onödiga kalorierna.
En bit är lika med en sockerbit.

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Insulin NUSO 40 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar och avklingar efter 24—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulinproduktion har allt sedan dess varit tillräckligt för att täcka landets behov. Preparerat anpassats till den vetenskapliga framsteg som varje år gör. Detta preparat är beredd av ren framställt i Vitrums moderna fabriksanläggning i Göteborg.

U

6000248901

Göteborgs universitetsbibliotek